

ไม้ต้นไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 24 ม. มีพุ่มสนิมตามอายุ เปลือกสีเทาอ่อนถึงสีน้ำตาลอมครีม แตกเป็นร่องตื้นหรือลอก ค่อนข้างนุ่ม เปลือกในสีส้ม ใบ ประกอบแบบนิ้วมือ ใบย่อย 5 ใบ หรือแบบใบย่อย 3 ใบ ใบกลางกว้าง 5-8 ซม. ยาว 10-18 ซม. ใบข้างกว้าง 1.7-3.5 ซม. ยาว 4-9 ซม. รูปร่างขอบขนาน หรือรูปไข่กลับกว้าง ปลายแหลม โคนแหลมถึงทู่หรือกลม ค่อนข้างเบี้ยว ขอบเรียบ กิ่งอ่อนมีขน กระจาย ใบแก่เนื้อคล้ายหนังบาง เกลี้ยงทั้งสองด้าน หรือมี ขนสั้นแข็งกระจายเฉพาะบนเส้นใบหลักด้านล่าง มีต่อมสีขาว ด้านบนและต่อมสีส้มหลายต่อมด้านล่าง เส้นใบ 7-12 คู่ เป็นร่องด้านบน ก้านใบย่อยด้านข้างยาว 0.5-1.5 ซม. ด้านนอก ยาว 1.5-3 ซม. ก้านใบยาว 3-12 ซม. เกลี้ยงหรือมีขนเล็กน้อย ไม่พองทั้งปลายทั้งสองด้าน ดอก ยาวประมาณ 0.8 ซม. สีครีมเทาถึงสีเหลืองอ่อนหรือม่วง ส่วนมากกลีบปากล่างมีสีม่วงเข้มกว่า ออกเป็นช่อแตกแขนง ยาว 15-30 ซม. ที่ปลายกิ่งและตามซอกใบบนๆ มีขนละเอียด ก้านดอกยาว ประมาณ 5 ซม. เล็กเรียว ใบประดับไม่ชัด ยาวได้ถึง 4 มม. กลีบเลี้ยงยาว 2-3 มม. รูปประจักษ์เป็นซี่ฟัน กว้าง 5 ซี่ ยาวได้ถึง 1 มม. มีขนสีเทาแน่นด้านบน และ มีต่อมสีส้มเล็กๆหลายต่อม หลอดกลีบ ดอกยาว 4-6 มม. รูปกรวย มีขนละเอียดด้านบนยกเว้นที่โคน เกลี้ยงหรือมีขนยาวด้านใน พูใหญ่ สุดกว้าง 3 มม. ยาวประมาณ 5 มม. ปลายกลมถึงแหลม ขอบเป็นคลื่น พูอื่นกว้าง 2.5 มม. ยาวประมาณ 3 มม. ปลายกลมหรือแหลม เกสรเพศผู้ยาว 5-7 มม. ค่อนข้างไม่เท่ากัน ติดที่ครึ่งบนของหลอดกลีบ ยื่นพ้นปากหลอดเล็กน้อย ถึงชัดเจน รังไข่เกลี้ยง อาจมีต่อมเล็กๆ ไม่มากนักที่ปลาย ก้านเกสรเพศเมีย ยาวได้ถึง 8 มม. ยอดเกสรเพศเมีย จัก 2 พู พบทั่วไปในป่าดิบต่ำ ป่าเปิด ใกล้น้ำและตามชายป่า ผล ขนาด 0.7-1 ซม. กลมถึงรูปไข่หรือ รูปไข่กลับ ปลายทู่หรือแหลมสั้น อยู่บนกลีบเลี้ยงรูปถ้วยเกลี้ยง สีเขียวเงิน แก่สีเหลือง ถึงม่วงเข้ม แล้วเป็นสีดำ ภายในมีเนื้อมีเมล็ดได้ถึง 4 เมล็ด



ข้อมูลอ้างอิง : โชนอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2559. 792 หน้า.

ภาพประกอบ : http://phytoimages.siu.edu/imgs/benctan/t/Lamiaceae_Vitex_quinata